הלכה · משנה תורה · מפרשים · יד איתן · ספר קורבנות

יד איתן על משנה תורה, הלכות חגיגה

רבי אברהם משכיל לאיתן

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

יד איתן על משנה תורה, הלכות חגיגה

רבי אברהם משכיל לאיתן

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יד-איתן-על-משנה-תורה-הלכות-חגיגה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ד 4
הלכה ה 4
פרק ב 5
הלכה א 5
הלכה יד 5

פרק א

הלכה ד

מי שלא הקריב ביו"ט ראשון כו' מקריבן בשאר ימות הרגל שנאמר שבעת ימים תחוג לה' אלהיך כו'. לא הראו מקורו והוא מהמכילתא פ' בא דר' יוסי הגלילי יליף התם מקרא דכתיב בפ' ראה גבי חג הסוכות שבעת ימים תחוג להביא שבעת ימי הפסח שטעון חגיגה או אינו מדבר אלא בחג כשהוא אומר וחגותם אותו חג לה' הרי חג אמור ומה ת"ל שבעת ימים תחוג להביא שבעת ימי הפסח שיטענו חגיגה ע"כ. וגם הסוגיא דחגיגה (דף י"ז) מסייע לרבינו וכמ"ש בספרי באר אברהם בחידושי שם:

הלכה ה

לא הקריב בראשון בין בשוגג בין במזיד יקריב בשני וכל המאחר ה"ז מגונה ועליו נאמר נוגי ממועד אספתי. הכ"מ לא הראה מקור להך דכל המאחר כו'. ונראה שיצא זה לרבינו מהא דאיתא בפ"ד דברכות (דף כ"ח) דמתרגם רב יוסף על קרא דנוגי ממועד אספתי תברא אתי על סנאיהן דבית ישראל על דאחרו זמני מועדיא דבירושלם. ומפרש רבינו דזמני מועדים היינו קרבנות ממש של הרגלים דחגיגה וראיה שאיחרו ולא הקריבו אותן בזמנן ביום ראשון. וכן מפרש מהרש"א שם ואע"ג דהגמרא מייתי לה התם על מאחר תפלת המוספין מ"מ פשטיה דרב יוסף בקרבנות ממש איירי. וזה דלא כמ"ש התוס' שם דקרא לא משתעי ברגלים דאין שייך בהן לשון איחור שהרי אין להן תשלומין. דאין זה הכרח דנהי דקרבנות עצמן דמוספין אין להם תשלומין אבל קרבנות דחגיגה וראיה דרגלים שפיר יש להן תשלומין וא"כ י"ל דבהו משתעי קרא דשייך בהו לשון איחור ומינייהו שמעינן לתפלת המוספין שיש לה תשלומין ושייך בה ג"כ לשון איחור, ועיין בחגיגה (דף ו') דאיקרי פושע ומכאן ק"ל ע"ד הטורי אבן בר"ה (דף ד':) דמשמע מדבריו דאין שום איסור למאחר החגיגה אחר יו"ט ראשון. והא דתנן מי שלא חג ביו"ט ראשון חוגג והולך כל הרגל ויו"ט אחרון של חג דמשמע דלכתחילה מצותו לחוג ביו"ט ראשון לאו איסורא איכא למאחר אלא זירוז בעלמא מדרבנן דזריזין מקדימין למצות. גם כתב שם דאם לא הקריב ביו"ט ראשון אף לכתחלה יכול להמתין עד יו"ט האחרון. וכל זה אינו לפ"ד רבינו כאן ולפי ההיא דברכות. ועיין מגילה (דף ה'):

פרק ב

הלכה א

וכן הסומא בעינו אחת כו' פטורין מן הראיה. וצ"ע דמניין לו לרבינו למפסק כיחידאה. וי"ל דכ"מ במכילתא משפטים דדריש יראה פרט לסומא. וע"כ היינו באחת מעיניו דבב' מרגלים נפקא בחגיגה (דף ד'). וכן בספרי פ' ראה איתא יראה כדרך כו' והיינו כר"י. וכן יש ללמוד מסוגיא דפ"ק דסנהדרין (דף ד') דטעמא דפליגי אי דרשינן מסורת היכא דכי הדדי נינהו ובס"פ כ"צ גבי יאכל משמע דקיי"ל דדרש מסורת בכה"ג. וכן יש לדקדק מסוגיא דמנחות (דף צ"ג) דהוי דומיא דגבי עיני העדה דבעינן ב' עינים:

בלח"מ ד"ה מי שחציו עבד וכו'. ולא יתיישב יפה בזה משנה לא זזה ממקומה. עיין מ"ש רש"י בחולין (דף ל"ה:):

הלכה יד

כשיזבח אדם שלמי חגיגה ושמחה כו' חייב לשמח העניים והאומללים שנאמר והלוי והגר וכו' מצוה בלוי יותר. הכ"מ לא הראה מקור לזה. ויש ללמוד כן מדאיתא בספרי על פסוק אתה ובנך כו' חביב חביב קודם משמע דכל המוקדם בפרשה קודם וא"כ לוי קודם לגר ושאר עניים. ומיהו ז"א רק בזמן המקדש אבל בשמחת יו"ט בזמן הזה אין דין קדימה ללוי על שאר עניים כמ"ש רש"י בפירוש החומש והוא מהספרי. וגם דעת רבינו כן הוא ולכן בהל' יו"ט לא כתב קדימה ללוי. וזה דוקא בשמחת יו"ט אבל בצדקה בעלמא יש דין קדימה ללוי כמ"ש רבינו בהל' מתנות עניים מהוריות ורק גבי שמחת יו"ט יש חילוק כמ"ש. וזה דלא כמ"ש בס' צדה לדרך דהספרי חולק על ההיא דהוריות ושום פוסק לא הביאו. ונעלם ממנו דברי רבינו כאן ובהל' יו"ט דמוכח דגבי שמחת יו"ט מחלק בזה וע"כ ס"ל דהספרי בשמחת יו"ט קאי ואינו חולק אדהוריות: